

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder samt i statsrådets förordning om medling i arbetstvister. Propositionen hänför sig till regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering.

I lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder föreslås en bestämmelse om att vid fullgörandet av sina medlingsuppgifter ska medlaren i syfte att trygga samhällsekonomin och övrigt allmänintresse förfara så att lönebildningen fungerar på bästa möjliga sätt och arbetsmarknadens funktionssätt inte äventyras. Enligt förslaget ska medlaren vid fullgörandet av sitt medlingsuppdrag vägleda parterna i arbetstvisten till att hitta lösningar som är väl avvägda med hänsyn till Finlands konkurrenskraft och lönebildningen. Medlaren ska enligt förslaget iakta denna princip också när medlaren lägger fram ett förslag till uppgörelse. Förslaget medför att ett förfarande som redan utgör praxis vid medling – iakttagande av den så kallade allmänna linjen för justering av löner – befästs i lag.

Dessutom föreslås ändringar vars syfte är att förenhetliga de tillvägagångssätt som medlingsnämnder tillsatta för en viss medlingsuppgift följer. I lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder föreslås en bestämmelse om att riksmedlaren eller en av denne förordnad medlare ska vara ordförande för medlingsnämnden. Medlingsnämnden föreslås vara bunden av samma bestämmelser avsedda att främja en fungerande arbetsmarknad som medlaren. Lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder föreslås innehålla en bestämmelse om att ett förslag till uppgörelse framlagt av en medlingsnämnd ska omfattas av bestämmelserna om förslag till uppgörelse i den lagen. Statsrådets förordning om medling i arbetstvister föreslås bli ändrad så att arbets- och näringsministeriet på framställning av riksmedlaren förordnar de övriga medlemmarna i en medlingsnämnd.

Den föreslagna lagen och förordningen avses träda i kraft den 1 december 2024.

Lag

om ändring av lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om medling i arbetstvister och om villkor för vissa stridsåtgärder (420/1960) 1 § 2 mom., 11 § och 13 § 1 mom., av dem 1 § 2 mom. sådan de lyder i lag 354/2009, och av dem den svenska språkdräkten i 1 § 2 mom., 11 § och 13 § 1 mom. i lag 247/2024 samt fogas till 3 § 2 mom. en ny 4 punkt, varvid den nuvarande 4 punkten blir 5 punkt och till 13 § ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

För en viss medlingsuppgift kan en medlingsnämnd tillsättas. Ordförande för medlingsnämnden är den i 1 mom. avsedda riksmedlaren eller en i 1 mom. avsedd medlare med uppgiften som bisyssla. Bestämmelser om tillsättande av en medlingsnämnd och biträdande av den utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Riksmedlarens uppgifter

Riksmedlaren ska

- 4) sörja för medlingen i arbetstvister i hela landet och vid behov förordna en medlare att sköta en viss medlingsuppgift antingen självständigt eller som biträde för riksmedlaren samt vid behov vara ordförande för medlingsnämnden eller förordna en medlare till ordförande för nämnden;
- 5) utföra de övriga uppgifter som statsrådet ålägger riksmedlaren.

11 §

Uppgörelse

Vid fullgörandet av sina medlingsuppgifter ska medlaren, efter att grundligt ha satt sig in i tvisten och på dess bedömande väsentligen inverkan omständigheter samt parternas yrkanden, söka förmå parterna att noggrant fastställa tvistepunkterna och inskränka dessa till det minsta möjliga samt eftersträva uppgörelse parterna emellan närmast på grundvalen av deras egna förslag och anbud, i vilka medlaren ska föreslå sådana eftergifter och jämkningar, som ändamålsenlighet och skälighet synas kräva.

Vid fullgörandet av sina medlingsuppgifter ska medlaren i syfte att trygga samhällsekonomin och övrigt allmänintresse förfara så att lönebildningen fungerar på bästa möjliga sätt och arbetsmarknadens funktionssätt inte äventyras.

13 §

Förslag till uppgörelse och avbrytande av medling

Lyckas inte medlaren genom förhandlingar eller på annat sätt bilägga tvisten, kan medlaren med iakttagande av 11 § lägga fram ett skriftligt förslag till uppgörelse för parterna med uppmaning till dem att inom en kort, av medlaren utsatt tid godkänna förslaget. Förslaget får inte utan medlarens samtycke offentliggöras innan medlingen genomdrivits eller avbrutits.

Denna paragraf tillämpas även på ett förslag till uppgörelse framlagt av en medlingsnämnd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20 .

Statsminister

Förnamn Efternamn

..minister Förnamn Efternamn

Valitse kohde.

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om medling i arbetstvister

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om medling i arbetstvister (394/2009) 5 § 2 mom. och
upphävs 6 § som följer:

5 §

Övriga medlemmar i medlingsnämnden förordnas av arbets- och näringsministeriet på framställning av riksmedlaren.